

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Економіка, організація і управління підприємством»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни

“ЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕСУ”

Харків - 2013

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Економіка, організація і управління підприємством» 27 січня 2012 р., протокол № 6.

Рекомендуються для студентів III курсу спеціальності «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» заочної форми навчання.

Укладачі

доц. В.В. Компанієць

Рецензент

доц. Т.Г. Сухорукова

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни

“ЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕСУ”

Відповідальний за випуск Компанієць В.В.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 29.02.12 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,5. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

Кафедра Економіки, організації і управління
підприємством

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи з дисципліни
“ЕТИЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕСУ”
для студентів спеціальностей “Економіка підприємств”
заочної форми навчання

Харків

2012

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Економіка, організація і управління підприємством» 27 січня 2012 р., протокол № 6.

Рекомендуються для студентів III курсу спеціальності «Економіка підприємства» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» заочної форми навчання.

Укладачі

доц. В.В. Компанієць

Рецензент

доц. Т.Г. Сухорукова

ВСТУП

Українська економіка перебуває у глибокій кризі, яка передусім є наслідком духовно-моральної кризи та непрофесіоналізму багатьох керівників та фахівців. На жаль, бізнесова (підприємницька) діяльність розглядається лише як засіб отримання швидкого прибутку, причому досить часто нечесним шляхом. Мораль, економіка, підприємництво розглядаються як незалежні одна від одної категорії. Стандартною нормою поведінки стає поведінка, спрямована на порушення норм моралі в економіці та підприємницькій діяльності.

Вихід з кризи пов'язаний зі зміною свідомості суб'єктів економічних відносин, підприємницької діяльності, з відродженням та формуванням моральноспрямованого господарювання, етичного, соціальновідповідального бізнесу, що неможливо без відповідних змін в освітньому просторі.

Вивчення етики бізнесу спрямоване на те, щоб: сформувати у майбутніх підприємців, управлінців, фахівців з економіки та підприємництва розуміння економіки та підприємницької діяльності як морально, соціально відповідальних сфер діяльності людини; ознайомити слухачів з найбільш відомими напрямками та концепціями, що сформувались в етиці бізнесу, у т.ч. концепцією соціальної відповідальності, а також з досвідом соціально відповідального бізнесу та проблематикою формування такого бізнесу в Україні; ознайомити з досвідом вітчизняної (православної) моделі підприємницької діяльності та можливостями її втілення у сучасному просторі господарювання.

Контрольна робота є одним з видів індивідуальної роботи студента й виконується ним самостійно при консультиванні викладача. Основним завданням контрольної роботи є поглиблення та закріплення набутих знань з дисципліни.

Мета контрольної роботи – це засвоєння основних норм та принципів морально, соціально відповідальної економічної, у т.ч. підприємницької діяльності, які сформувались як в сучасній теорії та практиці етичного бізнесу, так і в християнській (православній) етиці економіки та підприємницької діяльності; формування навичок мислення, спрямованого на вирішення складних питань сучасного економічного життя, ґрунтуючись на моральних принципах та цінностях.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дані методичні вказівки призначені для виконання контрольної роботи з дисципліни „Етичні основи бізнесу” студентами спеціальності “Економіка підприємств” заочної форми навчання.

В контрольній роботі необхідно дати ґрунтовні відповіді на три теоретичні питання, відповідно до варіанта роботи. Номер варіанта роботи для перших двох питань відповідає порядковому номеру прізвища студента у заліковій відомості. Третє питання – це творча самостійна робота студента, це питання обирається студентом за узгодженням із викладачем.

Також у методичних вказівках подано перелік питань до заліку із дисципліни відповідно до тих тем, які вивчаються у курсі.

Методичною основою виконання контрольної роботи є ці методичні вказівки, конспект лекцій з дисциплін „Етичні основи бізнесу” та „Моральні основи економіки та підприємницької діяльності”, а також рекомендовані літературні джерела, перелік яких наведено наприкінці даних методичних вказівок.

Робота виконується українською мовою. Контрольна робота повинна бути оформлена згідно з чинними в академії вимогами до оформлення самостійних завдань (на аркушах формату А4, чорним або синім кольором, з однаковою щільністю упродовж всього тексту).

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати **20** сторінок друкованого тексту – 12 шрифт, 1,5 інтервал.

2 СТРУКТУРНА СХЕМА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- **вступ;**
- теоретичну частину;
- **загальний висновок;**
- список використаних джерел.

Вступ повинен відбивати мету, завдання і шляхи вирішення досліджуваної у контрольній роботі проблеми, бути цілеспрямованим, конкретним, стислим. У ньому викладається короткий зміст контрольної роботи.

Теоретична частина роботи складається з трьох питань. Перші два питання подано у таблиці 1.

Перше пов'язане із вивченням питань західної теорії етики бізнесу, досвіду соціальновідповідальної бізнес-діяльності та проблематики формування соціальновідповідального бізнесу в Україні.

Друге питання присвячено вивченню економічної та підприємницької етики, яка притаманна християнській (православній) культурі господарювання. Якщо студент має бажання вивчити відповідні питання економічної етики, які характерні для нехристиянських культур господарювання, він може замінити друге питання контрольної роботи, за узгодженням із викладачем.

Третє питання контрольної роботи являє собою результат творчого осмислення студентом відповідної проблематики (питання подані у таблиці 2). Воно обирається студентом самостійно за узгодженням із викладачем.

3 ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Таблиця 1 – Теоретичні питання контрольної роботи

Варіант	Питання
1	1. Етичні проблеми ділового життя. Причини підвищення уваги до етики бізнесу. Теологічний підхід до визначення місця моралі в економіці. 2. Доказ дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі досліджень В.І. Якуніна, В.Е. Багдасаряна, С.С. Сулакшина).
2	1. Етика бізнесу як наукова дисципліна. Структура етики бізнесу. 2. Принципи християнської господарської етики.
3	1. Основні концепції в етиці бізнесу (релігійна етика господарювання та підприємництва). 2. Ієрархія цілей господарювання. Визначення базової та соціальної мети господарювання.
4	1. Основні концепції в етиці бізнесу (теорія утилітаризму). 2. Обґрунтування необхідності існування етичних норм і принципів в економіці і підприємницькій діяльності (концепція К. Хомана і Ф. Блуме-Дреза).
5	1. Основні концепції в етиці бізнесу (деонтична етика – етична теорія Канта). 2. Теологічний підхід до визначення місця моралі в економіці. Доказ дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі теорії І.О. Гундарова).
6	1. Основні концепції в етиці бізнесу (етика справедливості). 2. Теологічний підхід до визначення місця моралі в економіці. Доказ дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі досліджень В.І. Якуніна, В.Е. Багдасаряна, С.С. Сулакшина).
7	1. Проблематика дотримання норм моралі у господарській (підприємницькій) діяльності (дослідження західних фахівців). 2. Причини порушення норм моралі у господарській (підприємницькій) діяльності. Благодійність як духовне явище та фактор розвитку особистості, суспільства, економіки.
8	1. Способи підвищення етичного рівня організації. Етичні кодекси. 2. Багатство (бідність), власність у християнській (православній) етиці господарювання.
9	1. Способи підвищення етичного рівня організації. Роль керівництва. Ставлення християнства до економіки і господарського життя, господарської активності людини, критерії ефективності господарської діяльності.

Продовження таблиці 1

Варіант	Питання
10	1. Визначення соціальної відповідальності бізнесу. Підходи до корпоративної соціальної відповідальності (ринковий підхід). 2. Моральні правила ведення господарства у старозавітному законодавстві.
11	1. Визначення соціальної відповідальності бізнесу. Підходи до корпоративної соціальної відповідальності (підхід з позиції державного регулювання). 2. Економіка як домобудівництво. Економіка та хрематистика.
12	1. Визначення соціальної відповідальності бізнесу. Підходи до корпоративної соціальної відповідальності (підхід з позиції «корпоративної совісті») 2. Ієрархія цілей господарювання. Духовність господарювання.
13	1. Визначення соціальної відповідальності бізнесу. Підходи до корпоративної соціальної відповідальності (підхід з позиції «зацікавленої особи») 2. Обґрунтування необхідності існування етичних норм і принципів в економіці і підприємницькій діяльності (концепція К. Хомана і Ф. Блуме-Дреза).
14	1. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності. 2. Класифікація підходів до визначення місця моралі в економіці.
15	1. Особливості формування соціальної відповідальності бізнесу в зарубіжних країнах. 2. Основні цілі та функції праці у християнській (православній) етиці господарювання.
16	1. Моделі соціального партнерства (американська модель). 2. Принципи і умови ефективності праці у християнській (православній) етиці господарювання.
17	1. Моделі соціального партнерства (європейська модель). 2. Домострой як еталон господарювання в православної соціально-економічній моделі.
18	1. Світовий досвід соціальної відповідальності бізнесу. 2. Вплив православ'я на розвиток підприємницької діяльності. Основні риси господарської культури вітчизняних підприємців.
19	1. Рівні і основні принципи соціальної відповідальності бізнесу. 2. Добродійна діяльність промисловців та підприємців України та Росії (дореволюційний час).
20	1. Необхідність розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні. 2. Ієрархія цілей господарювання. Визначення гуманної та соціальної мети господарювання.

Продовження таблиці 1

Варіант	Питання
21	1. Передумови і причини формування і розвитку СВБ в Україні. 2. Ієрархія цілей господарювання. Визначення базової та екологічної мети господарювання.
22	1. Критерії, переваги і обмежувальні фактори розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. 2. Ієрархія цілей господарювання. Визначення базової та соціальної мети господарювання.
23	1. Особливості формування і розвитку соціальної відповідальності вітчизняних підприємств. 2. Розподіл та споживання у християнській (православній) етиці господарювання.
24	1. Результати дослідження соціальної відповідальності підприємств в Україні. 2. Необхідність, витоки та базові принципи православної етики підприємництва.
25	1. Основні напрямки підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу в Україні. 2. Духовні норми поведінки в діловому житті згідно з кодексом православної етики підприємництва.
26	1. Проблематика дотримання норм моралі у господарській (підприємницькій) діяльності (дослідження західних фахівців). Причини порушення норм моралі у господарській (підприємницькій) діяльності. 2. Підприємницькі цінності згідно з кодексом православної етики підприємництва.
27	1. Способи підвищення етичного рівня організації. 2. Мотивація підприємницької діяльності згідно з кодексом православної етики підприємництва.
28	1. Способи підвищення етичного рівня організації. 2. Відносини з державою і суспільством згідно з кодексом православної етики підприємництва.
29	1. Необхідність розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні. 2. Відносини працедавця і працівника у православній етиці підприємництва.
30	1. Критерії, переваги і обмежувальні фактори розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні. 2. Відносини партнерів по бізнесу у православній етиці підприємництва.

Таблиця 2 –Творче питання контрольної роботи

	Питання
1	2
1	Можливі моделі поведінки підприємця (рішення дилеми: «мораль-прибуток»). Поясніть вигідність або невикладність цих моделей поведінки для підприємця та для держави (у короткостроковій та довгостроковій перспективі).
2	Можливі моделі поведінки підприємця (рішення дилеми: «мораль-прибуток»). Поясніть вигідність або невикладність цих моделей поведінки для підприємця та для суспільства (у короткостроковій та довгостроковій перспективі).
3	Можливі моделі поведінки підприємця (рішення дилеми: «мораль-прибуток»). Поясніть вигідність або невикладність цих моделей поведінки для підприємця та для споживачів, для ділового оточення (у короткостроковій та довгостроковій перспективі).
4	Які фактори впливають на етичність ведення бізнесу в Україні? Що, на Вашу думку, необхідно зробити, щоб підвищити етичність бізнесу в Україні?
5	Охарактеризуйте зміст основних моральних принципів та правил господарювання, які були прийняті на Всесвітньому Руському Народному Соборі і поясніть їх значення для розвитку економіки та підприємництва в Україні.
6	Як Ви вважаєте, які з принципів моральних норм господарювання, прийнятих у Старозавітному законодавстві доцільно було б використовувати у сучасній економічній діяльності (з відповідною їх трансформацією до сучасних умов).
7	Як Ви вважаєте, які з принципів домострою можливо і необхідно застосовувати в економічних відносинах у теперішній час?
8	Наведіть приклад етичного кодексу (кодексу) ділової етики сучасної компанії (спільнот підприємців), який заснований на нормах релігійної етики. Охарактеризуйте його.

Продовження таблиці 2

1	2
9	Наведіть приклад етичного кодексу (кодексу) ділової етики сучасної української компанії. Охарактеризуйте його.
10	Наведіть приклад кодексу соціальної відповідальності сучасної української компанії. Охарактеризуйте його.

4 ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Оформлена відповідно до установлених вимог контрольна робота (переплетена) подається керівникові. Керівник перевіряє відповідність завдання складу і змісту контрольної роботи, якість її розроблення, правильність оформлення. Зауваження керівник робить на сторінках тексту роботи.

Недоліки, відзначені в роботі, повинні бути усунуті до захисту. Робота допускається до захисту, якщо на ній є позначка керівника „до захисту” чи „до захисту після доопрацювання”.

Захист контрольної роботи відбувається у встановлені кафедрою і деканатом терміни і складається із відповідей студента на питання викладача.

Захищена робота залишається на кафедрі для збереження.

5 ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

Модуль I

Тема 1. МОРАЛЬ І МОРАЛЬНІСТЬ. МОРАЛЬНИЙ ЗАКОН

1 Дайте визначення моралі, моральності та етиці з точки зору світського наукового підходу.

2 Охарактеризуйте визначення моралі та моральності у теологічному підході.

3 Поясніть різницю у визначенні моралі та моральності згідно зі світським науковим та теологічним підходами.

4 Витоки моральності у світському науковому підході.

5 Витоки моральності, причини порушення моральності згідно із теологічним підходом.

6 Які моральні закони і з якою метою були дані людству?

7 Який з моральних законів є досконалим. Чому?

8 Чому людство порушує моральний закон? Яка сила дана людині для виконання морального закону?

9 Як впливає порушення морального закону на долю народів та цивілізацій, різні події в історії людства?

Тема 2. ЕТИКА БІЗНЕСУ: ПРЕДМЕТ ТА СПЕЦИФІКА

10 Коли, де і за яких обставин сформувалась етика бізнесу як наукова дисципліна? Що вивчає етика бізнесу?

11 Поясніть, у чому полягає актуальність вивчення етики бізнесу сучасними підприємцями?

12 Охарактеризуйте основні етичні проблеми сучасного ділового життя.

Тема 3. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ В ЕТИЦІ БІЗНЕСУ

13 Назвіть основні концепції, які існують в етиці бізнесу.

14 Охарактеризуйте теорію утилітаризму. У чому полягають її переваги та недоліки? До чого може призвести використання утилітарної моралі в економіці?

15 Охарактеризуйте особливості деонтичної етики, її переваги та недоліки, можливість застосування в сучасній економіці.

16 Охарактеризуйте особливості етики справедливості, її переваги та недоліки. Чому етика справедливості часто не працює у реальному житті?

17 Охарактеризуйте сучасні етичні кодекси, засновані на релігійній моралі.

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ І МОРАЛЬНІ СТАНДАРТИ

18 Назвіть основні причини порушення норм моралі у сучасному діловому житті, в сучасній організації.

19 Назвіть та охарактеризуйте основні способи підвищення етичного рівня організації.

Тема 5. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

- 20 Дайте визначення соціальної відповідальності бізнесу.
- 21 Де, коли, за яких обставин сформувалась концепція соціальної відповідальності бізнесу?
- 22 Охарактеризуйте підходи до соціальної відповідальності бізнесу (ринковий підхід).
- 23 Охарактеризуйте підходи до соціальної відповідальності бізнесу (підхід з позиції «корпоративної совісті»).
- 24 Охарактеризуйте підходи до соціальної відповідальності бізнесу (підхід з позиції зацікавлених сторін).
- 25 Охарактеризуйте підходи до соціальної відповідальності бізнесу (підхід з позиції державного регулювання).
- 26 Охарактеризуйте підходи до оцінки корпоративної соціальної відповідальності.
- 27 Охарактеризуйте особливості формування соціальної відповідальності бізнесу в зарубіжних країнах.
- 28 Охарактеризуйте моделі соціального партнерства (американська модель, європейська модель).
- 29 Що доводить світовий досвід соціальної відповідальності бізнесу?

Тема 6. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

- 30 Охарактеризуйте основні рівні соціальної відповідальності бізнесу.
- 31 Охарактеризуйте основні принципи соціальної відповідальності бізнесу.
- 32 Доведіть необхідність розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні.
- 33 Охарактеризуйте критерії розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.
- 34 Доведіть переваги розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.
- 35 Охарактеризуйте обмежувальні фактори розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

36 У чому полягають особливості формування і розвитку соціальної відповідальності вітчизняних підприємств?

37 Охарактеризуйте результати дослідження соціальної відповідальності підприємств в Україні.

Тема 7. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ ПРАВОСЛАВНОГО ПІДПРИЄМЦЯ

38 Охарактеризуйте необхідність, витоки та базові принципи православної етики підприємництва.

39 Охарактеризуйте духовні норми поведінки в діловому житті згідно з кодексом православної етики підприємництва.

40 Охарактеризуйте підприємницькі цінності згідно з кодексом православної етики підприємництва.

41 Охарактеризуйте особливості мотивації підприємницької діяльності згідно з кодексом православної етики підприємництва.

42 Назвіть та охарактеризуйте основні напрямки підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу в Україні.

43 Охарактеризуйте зміст соціально-етичної відповідальності підприємця згідно до кодексу православної етики підприємництва.

44 Охарактеризуйте особливості відносин підприємця з державою і суспільством згідно до кодексу православної етики підприємництва.

Тема 8. ВІДНОСИНИ ПРАЦЕДАВЦЯ І ПРАЦІВНИКА У ПРАВОСЛАВНІЙ ЕТИЦІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Тема 9. ВІДНОСИНИ ПАРТНЕРІВ ПО БІЗНЕСУ У ПРАВОСЛАВНІЙ ЕТИЦІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

45 Охарактеризуйте відносини працедавця і працівника у православної етиці підприємництва.

46 Охарактеризуйте відносини партнерів по бізнесу у православної етиці підприємництва.

Модуль II

Тема 1. ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

47 Охарактеризуйте моральні правила ведення господарства у Старозавітному законодавстві.

48 Що у перекладі з грецької мови означає термін «економіка»? Як пояснював сенс та мету економіки Аристотель?

49 Чим відрізняється економіка від хрематистики? Який з двох видів діяльності Аристотель вважав морально виправданим?

Тема 2. ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОГО ЧИННИКА В ЕКОНОМІЦІ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

50 Назвіть та охарактеризуйте основні моделі поведінки підприємця з точки зору вирішення у підприємницькій діяльності дилеми: «мораль-прибуток».

51 Назвіть основні підходи до визначення місця моралі в економіці.

52 Охарактеризуйте обмежено прагматичний підхід до визначення місця моралі в економіці. До яких наслідків призводить втілення цієї теорії у практику економічних відносин?

53 Охарактеризуйте діалектичний підхід до визначення місця моралі в економіці.

54 Охарактеризуйте підхід до обґрунтування необхідності існування етичних норм і принципів в економіці і підприємницькій діяльності (концепція К. Хомана і Ф. Бломе-Дреза).

55 Охарактеризуйте теологічний підхід до визначення місця моралі в економіці. Наведіть приклади доказу дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі теорії св. М. Сербського).

56 Наведіть приклади доказу дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі теорії І.О. Гундарова).

57 Наведіть приклади доказу дії закону духовно-моральної детермінації суспільного розвитку (на прикладі досліджень В.І. Якуніна, В.Е. Багдасаряна, С.С. Сулакшина).

Тема 3. ТИПІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ЗА МОРАЛЬНИМ КРИТЕРІЄМ

Тема 4. КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

58 Яка ієрархія цілей господарювання необхідна для будування сильної, морально спрямованої економіки?

59 Дайте визначення базової мети господарювання.

60 Дайте визначення соціальної мети господарювання.

61 Дайте визначення гуманної мети господарювання.

62 Дайте визначення екологічної мети господарювання.

63 Дайте визначення економічної мети господарювання

64 Поясніть, у чому полягає духовність господарювання (духовні цілі господарювання).

Тема 5. ХРИСТИЯНСЬКА ЕКОНОМІЧНА ДУМКА ТА ЕТИКА ГОСПОДАРЮВАННЯ

65 Охарактеризуйте ставлення християнства до економіки і господарського життя, господарської активності людини, критерії ефективності господарської діяльності

66 Охарактеризуйте принципи християнської господарської етики

Тема 6. БАЗОВІ ПОНЯТТЯ ТА ІНСТИТУТИ У ХРИСТИЯНСЬКІЙ ЕТИЦІ ТА СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКІЙ ФІЛОСОФСЬКІЙ ДУМЦІ

67 Охарактеризуйте ставлення до багатства (бідності), власність у християнській (православній) етиці господарювання.

68 Охарактеризуйте ставлення до власності у християнській (православній) етиці господарювання.

69 Охарактеризуйте благодійність як духовне явище та фактор розвитку особистості, суспільства, економіки.

70 Охарактеризуйте ставлення до розподілу та споживання у християнській (православній) етиці господарювання.

Тема 7. ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ «ПРАЦЯ» В ПРАВОСЛАВНІЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ МОДЕЛІ

71 Охарактеризуйте основні цілі та функції праці у християнській (православній) етиці господарювання.

72 Охарактеризуйте принципи і умови ефективності праці у християнській (православній) етиці господарювання.

Тема 8. ДОМОСТРОЙ. ДІЯ ПРАВОСЛАВ'Я НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

73 Ким, коли, з якою метою був написаний «Домострой»? Які відносини регулює «Домострой»? Охарактеризуйте «Домострой» як еталон господарювання в православній соціально-економічній моделі.

74 Охарактеризуйте вплив православ'я на розвиток підприємницької діяльності.

75 Назвіть основні риси господарської культури вітчизняних підприємців.

76 Охарактеризуйте добродійну діяльність промисловців та підприємців України та Росії (дореволюційний час).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Дикань, В.Л. Етичні основи бізнесу: навч. посібник [Текст] / В.Л. Дикань, В.В. Компанієць, О.М. Полякова. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 316 с.

2 Компанієць, В.В. Моральні основи економіки та підприємницької діяльності: конспект лекцій з курсу [Текст] / В.В. Компанієць, О.М. Полякова. – Ч. 1. – Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 54 с.

3 Компанієць, В.В. Моральні основи економіки та підприємницької діяльності: конспект лекцій з курсу [Текст] /

В.В. Компанієць, О.М. Полякова. – Ч. 2. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 57 с.

4 Компанієць, В.В. Моральні основи економіки та підприємницької діяльності: конспект лекцій з курсу [Текст] / В.В. Компанієць, О.М. Полякова. – Ч. 3. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 58 с.

5 Компанієць, В.В. Моральні основи економіки та підприємницької діяльності: конспект лекцій з курсу [Текст] / В.В. Компанієць, О.М. Полякова. – Ч. 4. – Харків: УкрДАЗТ, 2012. – 66 с.

6 Компанієць, В.В. Управління розвитком соціально-економічних систем у духовно-моральному та соціокультурному вимірі. Ч. 1. Розвиток соціально-економічних систем у духовно-моральному та соціокультурному вимірі. Духовно-моральна соціально-економічна система [Текст] / В.В. Компанієць. – Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 305 с.

7 Компанієць, В.В. Управління розвитком соціально-економічних систем у духовно-моральному та соціокультурному вимірі. Ч. 2. Якість управління соціально-економічними системами: духовно-моральні та культурні пріоритети (на прикладі залізничного транспорту) [Текст] / В.В. Компанієць. – Харків : УкрДАЗТ, 2012. – 296 с.

8 Матвеев, П.Е. Этика. Основы хозяйственной этики: курс лекций [Текст]: в 2-х ч. / П.Е. Матвеев. – [Владим. гос. ун-т.] – Владимир, 2003. – Ч. 2. – 64 с.

9 Національна концепція розвитку соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу – www.pfi.org.ua/index.php?option=com_docman&task=doc.

10 Николай Сербский (Велимирович), святитель Слово о законе (Номология) [Текст]. – М.: Издательство «Феофания», 2005. – 128 с.

11 Петрунин, Ю.Ю. Этика бизнеса: учебник [Текст] / Ю.Ю. Петрунин, В.К. Борисов. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 352 с.

12 Политическая и экономическая этика [Текст] / Бернард Сутор, Карл Хоман, Ф.Бломе-Дрез.; пер. С Курбатова, К. Костюк. – М.: Гранд-Фаир, 2001. – 368 с.

13 Рих, А. Хозяйственная этика [Текст] / А. Рих. – М.: Посев, 1996. – 810 с.

14 Свод нравственных принципов и правил в хозяйствовании. VIII Всемирный Русский Народный Собор [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://orthodox-newspaper.ru/numbers/at32194>

15 Семь принципов ведения дел в России [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.smesupport.net/article.php?a_id=842

16 Фритцше, Д. Дж. Этика бизнеса. Глобальная и управленческая перспектива [Текст] / Д. Дж. Фритцше. – М., 2002.

17 Церковь и мир. Основы социальной концепции Русской Православной Церкви [Текст]. – М: Даниловский благовестник, 2000. – 90 с.

18 Шарапов, С. Бедность и богатство. Православная этика предпринимательства [Текст]: / С. Шарапов, М. Улыбышева. – М.: Ковчег, 2011. – 320 с.

19 Этический кодекс православного предпринимателя [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://saint-nikolay.mk.ua/library/articles/836-2011-05-15-20-25-38>.